



Provázanost výstupů z učení a způsobů vzdělávání a hodnocení: doporučení pro vedení škol a vzdělávací politiku

www.kvalita.reformy-msmt.cz



evropský
sociální
fond v ČR



EVROPSKÁ UNIE



MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY



OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Metodika pro vedení škol



- **Ucelený proces** – výstupy z učení, způsoby vzdělávání a způsoby jejich hodnocení = **nástroj zvyšování kvality vzdělávání**, nikoliv cíl, který lze realizovat jednorázovou kampaní
- Nelze jej zahájit a realizovat bez **všestranné podpory vedení škol** a přijímání opatření v oblasti
 - strategických a dalších řídicích dokumentů
 - personální oblasti a metodické podpory
 - materiálního a informačního zajištění vzdělávání

Premisa



- **Pravidelné vyhodnocování** procesu naplňování předkládané metody zvyšování kvality vzdělávacího procesu – je formulováno 13 předpokladů
- Do tohoto vyhodnocování je třeba **zapojit škálu zainteresovaných stran**, neboť každá z nich hodnotí na bázi svých specifických očekávání
 - = **zvýšení validity** hodnocení a tím i lepší zacílení následných opatření

Strategické a další řídicí dokumenty



- **Ukotvení metody** zvyšování kvality vzdělávacího procesu v Dlouhodobém záměru a Institucionálním plánu VŠ
 - využití procesu jejich tvorby, naplňování a vyhodnocování + finanční zajištění
- **Metodická podpora** z úrovně školy/fakulty/katedry
- Budování a systematické využívání potřebných **informačních cest** pro získání zpětné vazby
 - studenti, absolventi, zaměstnavatelé...

Oblast personálního rozvoje



- „**Emancipace**“ vzdělávání ve škále základních činností školy
- Zahrnutí účasti pedagoga na reformě do **pedagogického výkonu** a jeho **mzdového** ohodnocení
- Otázka **vlastní pedagogické připravenosti** vysokoškolských pedagogů na reformu způsobů výuky a hodnocení studentů

Oblast materiálního a informačního zajištění vzdělávání



- Změny způsobů vzdělávání nutně přinesou požadavky na **úpravu stávajícího materiálního zajištění** výuky – prostorové dispozice, technologie, pomůcky, výukový spotřební materiál....
- Obdobně bude třeba přizpůsobit **informační podporu** celého procesu reformy
- Finanční náročnost, **hledání zdrojů**

Kvalitativní kritéria pro vyhodnocování realizace kurikulární reformy na institucionální úrovni



- **1. Výstupy z učení oboru a předmětů jsou srozumitelné všem relevantním stranám.**
 - Naplnění tohoto předpokladu s odlišnými očekáváními hodnotí vyučující a studenti, absolventi, uchazeči o studium, zástupci zaměstnavatelů. Výsledky hodnocení všech těchto zainteresovaných stran proto teprve vytvářejí komplexní pohled na stupeň naplněnosti tohoto postulátu.
- **2. Výstupy z učení oboru splňují minimální standardy definované Národním kvalifikačním rámcem co se týče oborových znalostí, dovedností i obecných způsobilostí.**
 - Opět komplexní pohled poskytne pouze průnik názorů externích hodnotitelů a vědecké rady fakulty/školy.

- **3. Výstupy z učení oboru odpovídají současnému vývoji v oboru i výstupům z učení na relevantních školách v ČR i v zahraničí, samozřejmě při respektování jedinečnosti každého oboru.**
 - Názory je nutno získat od vyučujících a studujících, stejně jako od absolventů oboru, vědecké rady, případně i oborové rady doktorského studijního programu.
- **4. Výstupy z učení oboru odpovídají předpokládanému uplatnění absolventů.**
 - Vedle vyučujících, studujících a absolventů oboru je rozhodující názor relevantních zástupců zaměstnavatelů.
- **5. Dílčí výstupy z učení v průběhu studia na sebe navazují tak, že nedochází k redundancím, a studující osvojováním dílčích výstupů z učení postupně rozvíjejí cílové znalosti, dovednosti a způsobilosti.**
 - Zde je třeba zapojit do hodnocení vedoucí kateder/garanty oborů, vyučující, studující a aktuální absolventy oboru.

- **6. Způsoby vzdělávání v průběhu studia odpovídají výstupům z učení, (tj. studující skutečně dělají činnosti, které si mají osvojit).**
 - Prvotní hodnocení provádí vyučující a studenti, je však třeba zapojit i vedení kateder a absolventy.
- **7. Studující dostávají v průběhu studia formativní zpětnou vazbu, která není vázána na udělení atestace a která jim svým rozsahem i obsahem umožňuje rozvoj kompetencí, jež mají získat, a tudíž dosáhnout dílčích i cílových výstupů z učení.**
 - Prvotní je hodnocení od vyučujících a studujících, zapojit i absolventy oboru.
- **8. Souhrnné (sumativní) hodnocení studujících odpovídá svojí formou i obsahem výstupům z učení, tj. hodnotí se, zda studující získal cílové kompetence.**
 - Vedle vyučujících hodnotí zejména studenti a absolventi oboru.



- **9. Veškeré hodnocení probíhá podle transparentních kritérií atd. (podle ESG).**
 - Zde bude důležité hodnocení vedoucích kateder, vyučujících, studentů a absolventů oboru.
- **10. Výstupy z učení, způsoby vzdělávání i hodnocení jsou uzpůsobeny tak, aby přiváděly studující k hloubkovému porozumění a naopak je odváděly od povrchového napodobení a memorování.**
 - Zapojit je třeba jak vyučující a studující, tak i absolventy oboru.
- **11. Absolventi skutečně disponují znalostmi, dovednostmi a způsobilostmi definovanými výstupy z učení oboru?**
 - Zde bude rozhodující názor absolventů a jejich zaměstnavatelů.

- **12. Počty kreditů přiřazené dílčím studijním povinností odpovídají časové náročnosti činností, které musí studující pro splnění těchto povinností udělat.**
 - Hodnotí vyučující, studující a absolventi oboru.
- **13. Znalosti, dovednosti a způsobilosti získané na jiných školách v ČR i v zahraničí, v neformálním i informálním vzdělávání jsou uznávány v plném rozsahu podle dosažených výstupů z učení.**
 - Hodnotit by měli vyučující oboru, studující a čerství absolventi žádající o uznání, pracovníci administrativy se zodpovědností za uznávání.

Doporučení pro vzdělávací politiku



- **Cílem je** pomoci vytvářet podmínky a prostředí pro inter/aktivní zapojení studujících a vyučujících do smysluplných vzdělávacích činností a podporu škol vytvářejících pro to všestranné podmínky
- **Cílem není** prosté „zavedení reformy“, které by školy přinutilo pouze změnit způsob administrativního vykazování
 - nově popsat předměty bez skutečných změn v činnostech studujících

Současný stav



- Takto definovaná kvalita vzdělávání není nijak podporována: **nikdo nijak nehodnotí**, co studující a vyučující v průběhu vzdělávání dělají, nikdo o tom dokonce ani (systematicky) nesbírá informace => kromě vnitřní motivace vyučujících a studujících **neexistuje motivace** pro zkvalitňování vzdělávání;
- Řada opatření naopak motivuje školy věnovat zdroje **něčemu jinému než zkvalitňování vzdělávání**: např. financování podle počtu studujících, podle kafemlejnku i podle „kritérií kvality“, stejně jako akreditace založené na titulech (které jsou založené na publikacích).

Navržená opatření



- Vytvořit **expertní síť** jako základní předpoklad odborného zajištění přechodu k novému způsobu vzdělávání
- Vytvořit **finanční nástroje** na podporu kvality vzdělávání
- **Podpora** vzdělávací činnosti vyučujících
- Hodnocení vysokých škol: **hodnotit i vzdělávání** – formativně i sumativně
- Synergie opatření

KVALITA



Děkujeme za pozornost!

www.kvalita.reformy-msmt.cz



INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ